

Zistené nedostatky pri vypracovaní ročných správ

Medzi najčastejšie zistené nedostatky pri vypracovaní ročných správ v roku 2021 patrili najmä:

- **V rámci časti II. ročnej správy neboli uvedené vnútorné audity, ktoré začali v roku, za ktorý sa ročná správa vypracúva, a ktorých výkon pokračuje aj v nasledujúcom roku.** V časti II. majú byť uvedené údaje relevantné k 31. decembru roka, za ktorý sa ročná správa vypracúva. Nachádzajú sa tu aj údaje za vnútorné audity, ktoré boli ukončené v roku 2022 aj keď tie majú byť uvedené až v ročnej správe za rok 2022 (t. j. v ročnej správe, ktorá sa bude predkladať až ku dňu 28. 02. 2023);
- **V rámci časti II. ročnej správy v stĺpci (i) boli v niektorých ročných správach nesprávne uvedené zistené nedostatky, resp. nebol uvedený počet zistených systémových nedostatkov tak, ako to ukladá vyhláška;**
- V časti II. ročnej správy nebola uvedená doba trvania výkonu vnútorného auditu, príp. je uvedený len dátum, na základe ktorého však nie je možné určiť, či ide o dátum začatia alebo ukončenia vnútorného auditu;
- **V časti III. ročnej správy nebolo jednoznačne uvedené, či zistený nedostatok je systémový alebo nesystémový;**
- **Pri analýze ročných správ bolo zistené, že nie je dodatkom k ročnému plánu jednotlivých vnútorných auditov vykonaná zmena o skutočnosti, že výkon vnútorných auditov je presunutý na nasledujúci rok,**
- Pri porovnaní ročných správ s Ročným plánom jednotlivých vnútorných auditov na rok 2021 bolo zistené, že **poradové číslo vnútorných auditov uvedené v ročnej správe v niektorých prípadoch nekorešponduje s poradovým číslom uvedeným v Ročnom pláne jednotlivých vnútorných auditov na rok 2021,** čo je do značnej miery máťúce. Tiež dochádza k prečíslovaniu vnútorných auditov, ktoré prebiehajú viac rokov tak, že je veľmi náročné identifikovať, o ktorý vnútorný audit ide (niekedy je to aj bez dodatku k ročnému plánu, čím sa stráca kontinuita). V tomto prípade odporúčame ponechať pôvodné číslo vnútorného auditu až do jeho úplného ukončenia,
- K prečíslovaniu vnútorných auditov oproti Ročným plánom jednotlivých vnútorných auditov dochádza aj v rámci daného roka pri niektorých správcoch kapitol ŠR,
- V časti III správy sú zbytočne **rozsiahle údaje o zistených nedostatkoch.** Ročná správa je potom neprehľadná a stráca vypovedaciu hodnotu.

Námety/oblasti ponúkajúce priestor na prípadné zlepšenie vo vzťahu k výkonu vnútorných auditov vyplývajúce z hodnotení kvality vykonávania vnútorného auditu v roku 2021

Na základe poznatkov a skúseností získaných pri hodnotení kvality vykonávania vnútorného auditu v roku 2021 predkladáme nasledovné námety, ktoré môžu prispieť ku skvalitneniu výkonu vnútorného auditu:

1. **venovať pozornosť vypracovaniu metodiky pre výkon vnútorného auditu,** v ktorej nielenže by mali byť zohľadnené a dodržané všetky zásady (vyplývajúce zo zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a z metodických usmernení MF SR), ale je potrebné, aby bola (metodika) prispôbená na prostredie a podmienky jednotlivých správcoch kapitoly štátneho rozpočtu. Vyskytli sa prípady, keď útvár vnútorného auditu kompletne skopíroval metodické usmernenie, ktoré vydalo MF SR a toto potom vydával za svoj interný predpis, pričom tento interný predpis nezohľadňoval špecifiká vyplývajúce z organizácie, resp. činnosti konkrétneho správcu kapitoly štátneho rozpočtu;
2. v súvislosti s vyššie uvedeným je tiež dôležité, **aby útvár vnútorného auditu pri zasielaní, či doručovaní písomností postupoval tak, aby mal dôkaz o tom, že predmetnú písomnosť odoslal,** resp. že niekto písomnosť od neho prevzal, čím sa eliminuje riziko spochybnenia vykonania niektorých činností v procese výkonu vnútorného auditu;
3. **pri výkone vnútorného auditu dôsledne dodržiavať všetky povinnosti oprávnenej osoby vo vzťahu k povinnej osobe tak, aby povinná osoba mohla uplatňovať z toho vyplývajúce svoje práva.** Tento podnet vychádza zo skutočností, keď napr. útvár vnútorného auditu nedoručil povinnej osobe návrh správy (neoboznámil ju s ním), resp. útvár vnútorného auditu pri výkone vnútorného auditu zistil nedostatky a napriek tomu nevypracoval návrh správy ale rovno správu, takže povinná osoba nemohla podať námietky podľa §21 ods. 1 písm. b) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;

4. dbať na to, aby návrh správy/správu podpísali všetci zamestnanci, ktorí vykonali audit (ak neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa).

Na základe poznatkov z praxe predkladáme návrh na zlepšenie:

Venovať zvýšenú pozornosť Plánu obnovy a odolnosti, konkrétne nastaveniu vnútorného kontrolného systému s dôrazom na predchádzanie korupcii, podvodom, konfliktom záujmov a dvojitému financovaniu, a taktiež dodržiavaniu uplatniteľných predpisov pri implementácii investícií a reforiem v rámci Plánu obnovy a odolnosti – na uvedené upozorniť vykonávateľov + Národná implementačná a koordinačná autorita podľa uznesení vlády SR č. 221/2021 a č. 560/2021 (Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo kultúry SR, Úrad vlády SR, Úrad pre verejné obstarávanie).